

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/197572,Upamietnilismy-Zbigniewa-Romaszewskiego-Kustosza-Pamieci-Narodowej.html>
27.02.2026, 23:26

Upamiętniliśmy Zbigniewa Romaszewskiego - Kustosza Pamięci Narodowej

13 lutego 2024 r. mija 10. rocznica śmierci Zbigniewa Romaszewskiego - wybitnego działacza opozycji antykomunistycznej, więźnia politycznego, członka Komitetu Obrony Robotników i NSZZ Solidarność, wieloletniego senatora RP, Kawalera Orderu Orła Białego. Kwiaty na grobie Zbigniewa Romaszewskiego na Powązkach Wojskowych w Warszawie w imieniu Instytutu Pamięci Narodowej złożył dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa.

13.02.2024

Zbigniew Romaszewski (ur. 2 stycznia 1940 r.) w działalność opozycyjną zaangażowany był od 1967 r. Po brutalnym stłumieniu przez władze komunistyczne robotniczych protestów w Ursusie i Radomiu w 1976 r. był jednym z pierwszych, którzy udzielali pomocy uwięzionym, pobitym i wyrzuconym z pracy. Razem z żoną Zofią dokumentował przypadki łamania praw człowieka przez funkcjonariuszy aparatu władzy PRL w ramach działalności Biura Interwencyjnego Komitetu Obrony Robotników.

W 1980 r. zaangażował się w działalność powstających struktur NSZZ Solidarność i wszedł w skład Komisji Krajowej NSZZ Solidarność. W stanie wojennym uniknął internowania, ukrywał się i działał w podziemnych strukturach Solidarności. Wraz z żoną w 1982 r. współtworzył w Warszawie podziemne Radio „Solidarność”, które pierwszą audycję wyemitowało w kwietniu 1982 r.

29 sierpnia 1982 r. został aresztowany przez funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa. Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego z dnia 17 lutego 1983 r. skazany na 4,5 roku więzienia w procesie organizatorów Radia „Solidarność”. W lipcu 1984 r. został zwolniony z więzienia na mocy amnestii. Po wyjściu na wolność nie zaprzestał działalności opozycyjnej, koncentrował się na problematyce obrony praw człowieka.

W grudniu 1986 r. wraz z żoną stworzył Komisję Interwencji i Praworządności NSZZ Solidarność. W 1988 r. Komisja ta niosła pomoc osobom represjonowanym za udział w wiosennej i letniej fali strajków. We wrześniu 1988 r. Zbigniew wszedł w skład Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ Solidarność, a trzy miesiące później został członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ Solidarność.

Zbigniew Romaszewski uczestniczył w obradach okrągłego stołu, a 4 czerwca 1989 r. został wybrany na senatora z listy KO Solidarność. Od tego czasu, nieprzerwanie do 2011 r., zasiadał w Senacie RP.

[W 2006 roku Zofia i Zbigniew Romaszewscy zostali wyróżnieni Nagrodą IPN Kustosz Pamięci Narodowej.](#) W 2011 roku prezydent Bronisław Komorowski odznaczył Zbigniewa Romaszewskiego Orderem Orła Białego.

►W 2020 roku Instytut Pamięci Narodowej wydał książkę [*Po stronie dobra. Księga dedykowana Zofii i Zbigniewowi Romaszewskim*, red. Cecylia Kuta i Mariusz Krzysztofiński](#), będącą efektem wspólnej pracy naukowców i świadków historii, którzy podzielili się wspomnieniami o Zofii i Zbigniewie Romaszewskich.

►[Biogram Zbigniewa Romaszewskiego](#)

►[Informacje o Zbigniewie Romaszewskim z katalogu osób „rozpracowywanych”](#)

Zbigniew Romaszewski (AIPN)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)